

VÆKSTREGULERING I FRØGRÆS

STØTTET AF

Frøafgiftsfonden

Ved god kvælstof- og vandforsyning er det vigtigt at vækstregulere en række frøarter for at optimere udbyttet. Det skal ske fra begyndende strækning og afsluttes ved begyndende skridning.

GENERELT OM VÆKSTREGULERING I FRØGRÆS

De senere års frøforsøg hos SEGES og Aarhus Universitet, forskningscenter Flakkebjerg viser at vækstregulering er en af de vigtigste opgaver i frømarken. Lejesæd koster udbytte.

Samtidig er det vigtigt at spildsomme arter som alm. rajgræs, hundegræs og strandsvingel går passende i leje før høst. Ellers vil der være en betydelig risiko for et stort dryssespild. Korrekt vækstregulering er derfor afgørende for et højt udbytte

Dosering og strategi ved vækstregulering skal fastlægges ud fra gødningsniveau, sort og mængden af biomasse ved begyndende strækningsvækst. Et højt gødningsniveau og en stor biomasse kræver højere dosering af vækstreguleringsmiddel. I sådanne tilfælde kan en delt vækstregulering være en god strategi. 1. tildeling sker i stadie 30 med f.eks. halv normaldosering af det valgte middel og så vurderes afgrødens vækst og udbyttepotentiale igen lige før begyndende skridning i stadie 47-49. Vurderes der at være behov for yderligere indsats afsluttes med en tilpasset dosering.

De vigtigste forudsætninger for et godt resultat af vækstreguleringen er at der er god vækst i planterne på behandlingstidspunktet og vejrforholdene efter behandling. Koldt vejr, tørre forhold

og nattefrost kan enten nedsætte effekten af vækstreguleringsmidlet eller i værste fald medføre skader på afgrøden. Derfor er det bedre at udsætte behandlingerne ved dårlige vækstforhold end udelukkende at vurdere på afgrødens udviklingstrin. Hvis behandlingen udsættes skal doseringer og strategi naturligvis tilpasses situationen.

MIDLER, GODKENDELSER OG RESTRIKTIONER

Moddus M har en **off-label godkendelse** til anvendelse i frøgræsarterne engrapgræs, bakkesvingel (tidligere stivbladet svingel) og rajsvingel med en maksimal dosering på 0,8 l/ha, mens midlet har en ordinær godkendelse i rødsvingel, rajgræs, timothe, engsvingel, strandsvingel og hundegræs på 0,8 l/ha. Hvis midlet anvendes ifølge off-label godkendelse skal brugeren være i besiddelse af off-label vejledningen til anvendelsen af Moddus M før brugen. Den kan udskrives fra [Middeldatabasen/Off-label godkendelser](#). Moddus M må anvendes i stadie 30-49. Halmen fra en behandlet afgrøde må nu opfodres såfremt at afgrøden er behandlet med Moddus M i stadie 30-33.

Moddus Start har en generel godkendelse i al frøgræs med en maximal dosering på 0,8 l pr. ha. Ligesom for Moddus M må halmen opfodres hvis midlet er anvendt i stadie 30-33.

Trimaxx indeholder samme aktivstof som Moddus produkterne, men adskiller sig fra disse produkter i formuleringen og koncentrationen af aktivstoffet. Midlet har en generel godkendelse i frøgræs. Midlet må anvendes i stadie 30-49. Halmen fra en behandlet afgrøde må ikke fodres op.

Medax Top er godkendt i rødsvingel, hundegræs og strandsvingel samt rajgræs med 0,75-1,5 l/ha. Vær opmærksom på at Medax top i rajgræs må anvendes helt frem til stadie 49 medens det i de andre arter kun må anvendes frem til stadie 39. Halmen må ikke opfodres.

Cuadro 25 EC. Ligesom Moddus M indeholder Cuadro 25 EC 250 g/l trinexacpac-ethyl. Midlet har en ordinær godkendelse i rødsvingel, alm. rajgræs, ital. rajgræs, strandsvingel, timothe og hundegræs. Midlet er godkendt i stadie 30-49. Halmen må ikke opfodres.

Chloromequat-cloridholdige midler (CCC-midler) har en regelret godkendelse i frøgræs og anvendes i stadie 25-31. CCC-midler kan blandes med Moddus M, Trimaxx og Cuadro 25 EC. Det kan være relevant i rødsvingel. CCC-midlerne har en behandlingsfrist på 2 måneder og anvendes kun i de tidlige strækingsstadier. Halmen må ikke opfodres.

Det frarådes at blande vækstreguleringsmidler og græsukrudtsmidlet Focus Ultra. **Husk at stressede planter aldrig må vækstreguleres.**

Hvilke arter:

- Rødsvingel: Rødsvingel skal altid vækstreguleres. Det er afgørende for udbyttet at afgrøden er stående i blomstringsfasen. Specielt i marker med stort udbyttepotentiale og en god kvælstofforsyning er korrekt vækstregulering afgørende for udbyttet. Det kan i de situationer være meget oplagt at anvende en split-behandling hvor man i begyndende strækingsvækst tildeler 25-30 % af normaldoseringen og så følger op med resten i stadie

47-51. Bemærk at Medax top ikke må anvendes efter stadie 39 i rødsvingel.

- Strandsvingel: Skal næsten altid vækstreguleres. Strandsvingel betaler godt for god kvælstofforsyning, men for at udnytte potentialet skal afgrøden vækstreguleres. Fra begyndende strækningsvækst anvendes samme midler som i rødsvingel. Bemærk at Medax top ikke må anvendes efter stadie 39.
- Engrapgræs anbefales det generelt ikke at vækstregulere. Dog kan afgrøder med højt udbyttepotentiale, god vand- og kvælstofforsyning godt betale for en vækstregulering med f.eks. halv normaldosering Moddus M, Moddus Start eller Trimaxx. Bemærk at Cuadro 25EC og Medax top ikke må anvendes i engrapgræs og at Moddus M anvendes som off-label.
- Almindelig rajgræs. Resultaterne fra de senere års landsforsøg viser, at der kan være god økonomi i at vækstregulere almindeligt rajgræs. Gødes der til økonomisk optimum skal der vækstreguleres i stadie 30-49. Der anvendes 0,8 l Moddus M/ Moddus Start/Trimaxx/Cuadro 25 EC eller 1,5 l Medax top. Der kan eventuelt udføres en splitbehandling. Der startes med 0,2-0,4 l Moddus M/Trimaxx/ Cuadro 25 EC eller 0,5 - 0,7 l Medax top i stadie 30. Der følges så op til maksimal dosering i stadie 47-49. En splitstrategi sikrer at man kan styre væksten gennem hele strækningsforløbet og dermed sikre optimal udnyttelse af sollyset og fremme bestøvningen. Bemærk at man aldrig må overskride midlernes maksimale dosering uanset strategi.

De mindre arter:

- Hundegræs skal altid vækstreguleres i strækningsstadierne. Bemærk begrænsningerne i valget af midler der må anvendes i hundegræs.
- Bakkesvingel (Stivbladet svingel) ligner rødsvingel uden udløbere og kan ved god kvælstofforsyning betale godt for en vækstregulering. Bemærk begrænsningerne i valget af midler der må anvendes i bakkesvingel
- Italiensk rajgræs og hybridrajgræs er forsøgsmæssigt endnu så dårligt undersøgt, så der ikke kan gives nogen generel anbefaling.
- Rajsvingel De senere års forsøg i SEGES har vist at Rajsvingel til frø betaler godt for en vækstregulering i strækningsfasen. I rajsvingel må kun anvendes Moddus M, Trimaxx og Moddus Start. Bemærk at Moddus M i rajsvingel anvendes på en off-label godkendelse.

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.